REZOLUȚIA (UE) 2022/295 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 19 octombrie 2021

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2019, secțiunea II – Consiliul European și Consiliul

Parlamentul European,

— având în vedere Decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2019, secțiunea II – Consiliul European și Consiliul,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere al doilea raport al Comisiei pentru control bugetar (A9-0276/2021),

A. întrucât, în temeiul articolului 13 din Tratatul privind Uniunea Europeană, fiecare instituție acționează în limita atribuțiilor care i-au fost conferite de tratate și în conformitate cu procedurile, condițiile și scopurile stabilite în acestea, iar instituțiile cooperează unele cu altele în mod loial;

B. întrucât toate instituțiile Uniunii trebuie să fie transparente și să răspundă pe deplin în fața cetățenilor Uniunii pentru fondurile care le sunt încredințate în calitate de instituții ale Uniunii;

C. întrucât transparența și răspunderea sunt elemente-cheie în contextul procedurii de descărcare de gestiune, pentru a garanta legitimitatea democratică a instituțiilor Uniunii în fața cetățenilor Uniunii;

D. întrucât procedura transparentă de descărcare de gestiune necesită o administrație transparentă a Uniunii și întrucât nevoia de a proteja interesele financiare ale Uniunii impune ca fiecare instituție a Uniunii să răspundă pentru bugetul pe care îl execută;

E. întrucât autoritatea care acordă descărcarea de gestiune consideră că Consiliul European și Consiliul, în calitate de instituții ale Uniunii, ar trebui să răspundă democratic în fața cetățenilor Uniunii, în măsura în care beneficiază de fonduri din bugetul general al Uniunii,

1. reamintește rolul Parlamentului în ceea ce privește descărcarea de gestiune, astfel cum este specificat în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și în Regulamentul financiar;

2. subliniază că, în temeiul articolului 335 din TFUE, „Uniunea este reprezentată de fiecare instituție, în temeiul autonomiei lor administrative, pentru chestiunile referitoare la funcționarea lor” și că, în consecință, ținând seama de articolul 59 din Regulamentul financiar, instituțiilor le sunt conferite competențele necesare și răspund individual pentru execuția secțiunilor din buget care le vizează;

3. observă rolul Parlamentului și al altor instituții în cadrul procedurii de descărcare de gestiune, astfel cum se prevede în TFUE, în special în articolul 319, și în Regulamentul financiar, în special articolele 260 și 263; subliniază că rolul Parlamentului este consolidat printr-o practică bine stabilită și respectată;

4. constată că, în conformitate cu articolul 100 din Regulamentul de procedură, „[d]ispozițiile care reglementează procedura privind acordarea descărcării de gestiune a Comisiei pentru execuția bugetară se aplică în același mod procedurii privind descărcarea de gestiune […] a persoanelor răspunzătoare de execuția bugetelor altor instituții și organe ale Uniunii Europene, cum ar fi Consiliul”;

5. regretă faptul că, timp de peste zece ani, Consiliul a refuzat să coopereze cu Parlamentul în cadrul procedurii de descărcare de gestiune, obligând Parlamentul să refuze să acorde descărcarea de gestiune;

6. regretă că Consiliul păstrează în continuare tăcerea în ceea ce privește observațiile formulate de Parlament în rezoluția sa referitoare la descărcarea de gestiune din 29 aprilie 2021 ([1]), continuând tendința înregistrată începând din 2009;

([1]) Texte adoptate, P9_TA(2021)0166.

7. regretă faptul că bugetul Consiliului European și cel al Consiliului nu au fost împărțite în două bugete separate, astfel cum a recomandat Parlamentul în rezoluțiile recente privind descărcarea de gestiune, din motive de transparență și pentru a îmbunătăți atât eficiența cheltuielilor, cât și responsabilitatea pentru fiecare dintre cele două instituții;

8. regretă faptul că, în pofida angajamentului său inițial, Consiliul nu a efectuat, până în prezent, o evaluare de impact adecvată a modificărilor sale substanțiale aduse propunerilor Comisiei; reiterează că o astfel de evaluare este unul dintre factorii-cheie pentru îmbunătățirea calității legislației Uniunii prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare ([2]);

9. ia act de îmbunătățirea sistemului de gestiune financiară și de performanță al Consiliului; regretă însă că niciun raport nu oferă în prezent o sinteză cuprinzătoare a principalilor indicatori de performanță și a principalelor rezultate, împiedicând astfel orice măsurare a realizărilor obținute în raport cu obiectivele stabilite;

10. regretă lipsa de informații legate de punerea în aplicare a planului de acțiune al Consiliului privind egalitatea de gen și a măsurilor luate pentru a asigura egalitatea de șanse pentru persoanele cu dizabilități în cadrul Consiliului (ca loc de muncă); invită Consiliul să furnizeze Parlamentului informații detaliate privind proporția persoanelor care lucrează cu dizabilități și distribuția geografică și de gen, în special în cadrul personalului de conducere de nivel superior; invită Consiliul să prezinte un raport privind măsurile luate pentru a asigura egalitatea de șanse, echilibrul geografic și egalitatea de gen în cadrul Consiliului;

11. regretă lipsa de informații furnizate de Consiliu privind acțiunile efective întreprinse pentru a atenua dezechilibrele geografice și de gen, inclusiv la nivel de management; reamintește că este necesară o armonizare a protecției drepturilor femeilor și o integrare și coordonare mai puternică a egalității de gen în cadrul politicilor Uniunii, printr-o abordare intersecțională; reamintește, în acest sens, rezoluția Parlamentului din 17 decembrie 2020 referitoare la necesitatea unei formațiuni speciale a Consiliului pentru egalitatea de gen ([3]);

12. regretă lipsa de informații privind acțiunile Consiliului menite să consolideze cultura etică și subliniază că nu a fost raportată Parlamentului nicio inițiativă în acest sens; subliniază că este important să se adopte măsuri concrete pentru a aplica bunele practici, cum ar fi o formare specifică, dispoziții privind codul de conduită sau orientări interne privind integritatea și valorile etice, un site specific sau o listă cu întrebări frecvente despre aspectele etice sau procedurile de protecție a avertizorilor de integritate; reamintește declarația Curții de Conturi din raportul său special nr. 13/2019 din 19 iulie 2019 intitulat „Cadrele etice ale instituțiilor UE auditate: mai este loc de îmbunătățiri”, potrivit căreia conduita etică „contribuie la o mai bună gestiune financiară și la sporirea încrederii publice, ceea ce este indispensabil pentru reușita politicilor publice” și, în special, „orice comportament neetic al personalului și al membrilor instituțiilor și organismelor Uniunii Europene (UE) suscită un nivel ridicat de interes public și diminuează încrederea în UE”;

13. regretă lipsa de atenție acordată nevoii unui cadru etic, transparenței și prevenției, precum și identificării și evitării conflictelor de interese; își reiterează profunda îngrijorare cu privire la conflictele de interese ale mai multor reprezentanți ai statelor membre implicați în procese decizionale politice și bugetare; subliniază, în acest sens, concluziile auditului Comisiei în legătură cu prim-ministrul ceh Andrej Babiš și compania Agrofert, care confirmă existența unui conflict de interese; reiterează că orice conflict de interese real sau perceput pune în pericol reputația Consiliului și a Uniunii în ansamblul său; repetă apelul ferm adresat de Parlament Consiliului de a se asigura că reprezentanții statelor membre care beneficiază direct de subvenții din partea Uniunii prin intermediul întreprinderilor pe care le dețin (direct sau indirect) nu participă la dezbaterile și procedurile de vot conexe desfășurate în sfera politică sau în cea bugetară; solicită Consiliului să furnizeze Parlamentului informații cu privire la măsurile necesare puse în aplicare pentru a evita orice conflict de interese; regretă faptul că Consiliul respinge categoric propunerile Parlamentului de a extinde digitalizarea în domeniul auditului și controlului și refuză să coopereze pentru creșterea interoperabilității bazelor de date existente la nivelul Uniunii și la nivel național și a sistemelor de raportare și monitorizare; este foarte preocupat de concluziile oficiale și neoficiale ale Consiliului European care, în ciuda conflictelor de interese existente, au efecte asupra politicii agricole comune și cu negocierile privind coeziunea în ceea ce privește plafonarea finanțării pentru persoanele fizice și juridice;

([2]) JO L 123, 12.5.2016, p. 1.
([3]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0379.

14. regretă că unele state membre recurg la sponsorizarea corporativă pentru a finanța o parte din activitățile președinților lor ale Consiliului care nu sunt acoperite de bugetul Consiliului; își reiterează preocuparea profundă că această practică ar putea aduce prejudicii reputației Consiliului și Uniunii; ia act de textul final din 30 iunie 2021 care urmează să fie introdus în Manualul Președinției Consiliului ca orientare pentru președințiile Consiliului în ceea ce privește utilizarea sponsorizării; salută acest pas pozitiv, dar regretă lipsa unui set comun de norme clare, transparente și concrete; invită Consiliul să elaboreze în continuare aceste orientări și să le facă obligatorii pentru statele membre;

15. regretă că raportarea de către Consiliu a măsurilor luate pentru îmbunătățirea transparenței legislative este în continuare nesatisfăcătoare și își reiterează apelul adresat Consiliului de a-și intensifica eforturile în materie de transparență, printre altele, prin publicarea documentelor de lucru ale Consiliului, prin înregistrarea și publicarea pozițiilor statelor membre și prin punerea la dispoziție a mai multor documente din cadrul trilogurilor; salută semnarea de către Consiliul European a Acordului interinstituțional privind un registru de transparență obligatoriu ([4]); insistă asupra unei extinderi a utilizării acestuia pentru a acoperi activitățile reprezentanților permanente și ale altor funcționari care nu sunt vizați din cauza limitărilor actuale;

16. regretă că nu sunt furnizate informații complete cu privire la procesele-verbale ale reuniunilor care au avut loc între lobbyiști și Președintele Consiliului European sau membri ai cabinetului acestuia, astfel cum a sugerat Ombudsmanul European în decizia sa în cauza 1946/2018/KR din 18 iunie 2019 privind modul în care Secretariatul General al Consiliului informează publicul despre reuniunile Președintelui Consiliului European și ale membrilor cabinetului său privat cu reprezentanți de interese;

17. regretă lipsa de acțiune și de inițiative din partea Consiliului pentru a asigura un proces corect, transparent și eficient de numire a procurorilor europeni și în legătură cu propunerea statelor membre privind procurorii europeni delegați;

18. regretă dificultățile întâmpinate în mod repetat până în prezent în cadrul procedurilor de descărcare de gestiune a Consiliului, care au fost cauzate de lipsa de cooperare din partea Consiliului; subliniază că Parlamentul a refuzat să acorde Secretarului General al Consiliului descărcarea de gestiune pentru exercițiile financiare 2009-2018 și și-a amânat decizia de a acorda Secretarului General al Consiliului descărcarea de gestiune pentru exercițiul financiar 2019 din motivele expuse în rezoluția sa privind descărcarea de gestiune din 29 aprilie 2021;

19. regretă că Parlamentul nu este în măsură să ia o decizie în cunoștință de cauză cu privire la acordarea descărcării de gestiune Secretarului General al Consiliului, deoarece exercițiul de control bugetar efectiv necesită cooperarea dintre Parlament și Consiliu, ceea ce nu este cazul în prezent; insistă că cheltuielile Consiliului trebuie controlate la fel ca și pentru restul instituțiilor și atrage atenția că elementele fundamentale ale acestui control au fost prezentate în rezoluțiile Parlamentului din ultimii ani referitoare la descărcarea de gestiune;

20. reamintește că, în calitate de instituție care formulează recomandări cu privire la procedura de descărcare de gestiune, Consiliul ar trebui să facă acest lucru respectând în mai mare măsură calendarul procedurii și celelalte instituții ale Uniunii;

21. regretă faptul că, în continuare, Consiliul nu oferă răspunsuri la întrebările Parlamentului și nu participă la audierile secretarilor-generali ai instituțiilor;

22. atrage atenția că Parlamentul este singura instituție aleasă în mod direct de către cetățenii Uniunii și că rolul său în cadrul procedurii de descărcare de gestiune este direct legat de dreptul cetățenilor de a fi informați cu privire la modul în care sunt cheltuite fondurile publice;

23. subliniază prerogativele Parlamentului de a acorda descărcarea de gestiune în temeiul articolelor 316, 317 și 319 din TFUE, în conformitate cu interpretarea și practica actuală, și anume de a acorda separat descărcarea de gestiune pentru fiecare rubrică bugetară, cu scopul de a menține transparența și a asigura răspunderea democratică față de contribuabilii Uniunii; reamintește că Parlamentul își exercită prerogativele în cadrul procedurilor de descărcare de gestiune față de toate instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și regretă faptul că Consiliul este singurul care refuză să se implice într-o cooperare loială în ceea ce privește prerogativele și rolurile respective;

([4]) Acordul interinstituțional între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană din 20 mai 2021 privind un registru de transparență obligatoriu (JO L 207, 11.6.2021, p. 1).

24. este de părere că lipsa de cooperare a Consiliului European și a Consiliului cu autoritatea care acordă descărcarea de gestiune nu doar contravine principiului cooperării loiale dintre instituții și transmite un semnal negativ cetățenilor Uniunii, ci exprimă și o lipsă de respect pentru rolul Parlamentului de garant al transparenței și responsabilității democratice a bugetului Uniunii;

25. reiterează că este necesar să se îmbunătățească cooperarea dintre instituții în cadrul procedurii de descărcare de gestiune printr-un memorandum de înțelegere între Parlament, Consiliu și Comisie privind cooperarea dintre Parlament și Consiliu în cursul procedurii anuale de descărcare de gestiune; reamintește că Parlamentul a informat Consiliul cu privire la componența echipei sale de negociere cu mai mult de un an în urmă și că este pregătit să reia dialogul în orice moment, așteptând doar răspunsul Consiliului; invită Consiliul, în acest scop, să inițieze fără întârziere negocieri interinstituționale.